KONCEPCIA ENVIRONMENTÁLNEJ VÝCHOVY A UDRŽATEĽNÉHO ROZVOJA

v školskom roku 2026/2027

Environmentálna výchova a udržateľný rozvoj patria medzi významné oblasti moderného vzdelávania. Ich cieľom je viesť žiakov k zodpovednému vzťahu k prírode, životnému prostrediu, miestnej komunite a budúcim generáciám. Prostredníctvom environmentálneho vzdelávania pomáhame žiakom porozumieť prepojeniu medzi človekom, spoločnosťou a prírodou a podporujeme ich aktívny prístup k ochrane životného prostredia.
V súlade s víziou školy „Korene a krídla“ rozvíjame u žiakov pozitívny vzťah k prírode, regiónu a miestnej komunite. Vedie ich k uvedomeniu si vlastnej zodpovednosti za kvalitu životného prostredia a k osvojovaniu si princípov udržateľného spôsobu života.
Environmentálna výchova a vzdelávanie pre udržateľný rozvoj sú prirodzenou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu a realizujú sa naprieč všetkými vzdelávacími oblasťami prostredníctvom zážitkového učenia, bádateľských aktivít, projektov, exkurzií a praktických činností.

Environmentálna výchova a udržateľný rozvoj zahŕňajú päť kľúčových komponentov

- budovanie pozitívneho vzťahu k prírode a životnému prostrediu,
- poznávanie miestneho a regionálneho prírodného dedičstva,
- rozvoj environmentálnej zodpovednosti a udržateľného správania,
- ochranu prírodných zdrojov a podporu ekologického spôsobu života,
- aktívnu participáciu na ochrane a zveľaďovaní životného prostredia.

Vyučujúci podporia dosiahnutie stanoveného cieľa prostredníctvom týchto kompetencií

- rozvíjať environmentálne povedomie a zodpovedné správanie žiakov,
- viesť žiakov k ochrane prírody a biodiverzity,
- rozvíjať schopnosť pozorovať, skúmať a hodnotiť prírodné javy,
- vytvárať pozitívny vzťah k regionálnemu prírodnému dedičstvu,
- podporovať triedenie odpadu a zodpovedné nakladanie s odpadmi,
- viesť žiakov k šetreniu energiou, vodou a prírodnými zdrojmi,
- rozvíjať kritické myslenie pri posudzovaní environmentálnych problémov,
- podporovať aktívne zapájanie žiakov do environmentálnych aktivít a projektov zelenej školy,
- prepájať environmentálne vzdelávanie s každodenným životom,
- podporovať spoluprácu školy, rodiny a miestnej komunity.

Čo sa žiaci naučia:

V prvom cykle

Žiaci spoznávajú prírodu vo svojom bezprostrednom okolí, učia sa pozorovať prírodné javy a vytvárať si pozitívny vzťah k rastlinám, živočíchom a životnému prostrediu. Osvojujú si základné návyky starostlivosti o prírodu a čistotu svojho okolia.

V druhom cykle

Žiaci rozvíjajú porozumenie vzťahom medzi človekom a prírodou, poznávajú význam ochrany prírodných zdrojov a učia sa zodpovedne pristupovať k životnému prostrediu. Zapájajú sa do environmentálnych aktivít, bádateľských úloh a projektov.

V treťom cykle

Žiaci analyzujú environmentálne problémy na miestnej aj globálnej úrovni, navrhujú riešenia a aktívne sa podieľajú na ochrane životného prostredia. Rozumejú princípom udržateľného rozvoja a dokážu ich uplatňovať vo svojom každodennom živote.

Profil absolventa v oblasti environmentálnej výchovy a udržateľného rozvoja

Absolvent školy si uvedomuje svoju zodpovednosť za ochranu životného prostredia a chápe vzájomnú prepojenosť prírody, spoločnosti a hospodárstva. Rešpektuje prírodné zákonitosti a koná v súlade s princípmi udržateľného rozvoja.

Pozná prírodné, kultúrne a historické hodnoty svojho regiónu a aktívne prispieva k ich ochrane. V každodennom živote uplatňuje zásady ekologického a zodpovedného správania, šetrne hospodári s prírodnými zdrojmi a podporuje ochranu životného prostredia.

Je pripravený aktívne sa podieľať na riešení environmentálnych problémov, spolupracovať s ostatnými a prijímať rozhodnutia zohľadňujúce potreby súčasných aj budúcich generácií.

Na našej škole budeme pracovať s týmito nástrojmi a aktivitami:

- environmentálne projekty,
- bádateľské a terénne aktivity,
- školské a triedne ekoprojekty,
- exkurzie do prírody a environmentálnych centier,
- starostlivosť o školský areál,
- triedenie odpadu,
- zberové aktivity,
- výsadba zelene a starostlivosť o rastliny,
- environmentálne súťaže a kampane,
- aktivity pri príležitosti Dňa Zeme a Svetového dňa vody,
- environmentálne bádanie v regióne,
- spolupráca s obcou, organizáciami a komunitnými partnermi,
- spolupráca s NAPANT-om,
- spolupráca s OPL.

Zásady environmentálnej výchovy a udržateľného rozvoja

Škola podporuje:

- úctu k prírode a životnému prostrediu,
- environmentálne zodpovedné správanie,
- ochranu biodiverzity a prírodného dedičstva,

- znižovanie produkcie odpadu a triedenie odpadu,
- šetrenie energiou a vodou,
- udržateľný spôsob života,
- aktívnu participáciu žiakov na ochrane životného prostredia,
- prepájanie environmentálnych tém s regionálnou výchovou,
- spoluprácu školy, rodiny a komunity,
- rozvoj environmentálnej gramotnosti vo všetkých vzdelávacích oblastiach.

Plán environmentálnej výchovy a udržateľného rozvoja na školský rok 2026/2027

- **samostatný predmet Environmentálna výchova v 6. ročníku ZŠ,**
- **realizácia projektu Zelená škola,**
- **vybudované ukážkové opatrenia v areáli ZŠ na prispôsobenie sa zmene klímy (vodozádržné opatrenia, veterná turbína, dažďová záhrada, solárne svietidlá, vertikálna záhrada...).**

Mesiac	Aktivita	Zodpovednosť
September	Environmentálny audit školy a úprava školského areálu	pedagogickí zamestnanci
Október	Poznávame prírodu nášho regiónu. Téma zeleň.	triedni učitelia
November	Aktivity zamerané na úsporu energií a ochranu zdrojov	pedagogickí zamestnanci
December	Vianoce ekologicky a zodpovedne (Vianočné trhy)	pedagogickí zamestnanci
Január	Monitorovanie triedenia odpadu v škole, beseda – odpad.	koordinátor environmentálnej výchovy, pracovník NAPANT, učitelia 1.roč.
Február	Projekty zamerané na ochranu prírody a biodiverzity, netopiere.	vyučujúci 3. roč., pracovník NAPANT
Marec	Svetový deň vody, putovanie vodných kvapiek.	vyučujúci 2. roč., pracovník NAPANT
Apríl	Deň Zeme – projektové a komunitné aktivity, sadenie stromčekov	učitelia 6. roč., žiaci 6. roč., pracovník OPL
Máj	Starostlivosť o zeleň a školské prostredie	pedagogickí zamestnanci
Jún	Vyhodnotenie environmentálnych aktivít školy, terénne programy, lesné dobrodružstvo.	vedenie školy, pracovník NAPANT, pedagogickí zamestnanci

Vyhodnotenie

Plnenie Koncepcie environmentálnej výchovy a udržateľného rozvoja bude každoročne vyhodnocované vedením školy, koordinátorom environmentálnej výchovy a pedagogickou radou. Výsledky budú

podkladom pre plánovanie ďalších aktivít, projektov a opatrení smerujúcich k zvyšovaniu environmentálnej gramotnosti a podpore udržateľného rozvoja školy.

Ukazovatele úspešnosti:

- aktívna účasť žiakov na environmentálnych aktivitách a projektoch,
- rozvoj environmentálnej gramotnosti žiakov,
- zapájanie žiakov do ochrany a zveľaďovania školského prostredia,
- počet realizovaných environmentálnych a regionálnych projektov,
- úroveň triedenia odpadu a ekologických návykov žiakov,
- zapájanie školy do environmentálnych programov a súťaží,
- spolupráca školy s komunitnými a environmentálnymi partnermi,
- zvyšovanie povedomia o ochrane prírody a udržateľnom rozvoji,
- spätná väzba žiakov, rodičov a pedagogických zamestnancov,
- rozvoj zodpovedného vzťahu k životnému prostrediu.

Prepojenie na profil absolventa školy

Rozvoj environmentálnej výchovy a udržateľného rozvoja prispieva k formovaniu absolventa školy, ktorý si uvedomuje svoju zodpovednosť za stav životného prostredia, chápe význam ochrany prírody a koná v súlade s princípmi udržateľného rozvoja.

Absolvent školy pozná prírodné a kultúrne bohatstvo svojho regiónu, váži si miestne tradície a uvedomuje si význam zachovania prírodného dedičstva pre budúce generácie. Dokáže kriticky posudzovať environmentálne problémy a hľadať riešenia založené na spolupráci, zodpovednosti a rešpekte voči prírode.

Uplatňuje zásady ekologického správania v každodennom živote, hospodári zodpovedne s prírodnými zdrojmi, podporuje ochranu životného prostredia a aktívne sa zapája do života školy, komunity a spoločnosti. Je zodpovedným, environmentálne gramotným a aktívnym občanom pripraveným spoluvytvárať kvalitné a udržateľné prostredie pre život.

Koordinátorka: Mgr. Dana Haviarová